

حکم سنگ کلیه کوچک برای روزه گرفتن

احمد عبدالمتیان در رساله های احکام آمده است که اگر انسان یقین یاطمینان داشته باشد که روزه برایش ضرر دارد یا چنین ضرری را احتمال بدهد و از آن احتمال، برای او ترس پیدا شود، چنانچه احتمال او در نظر عقلا بجا باشد، نباید روزه بگیرد و اگر روزه بگیرد، صحیح نیست؛ یعنی اگر کسی بداند که روزه برای او ضرر دارد و بازم روزه بگیرد، نه تنها به وظیفه خود عمل نکرده است، بلکه روزه او صحیح هم نیست.

اما اگر کسی شک داشته باشد و مطمئن نباشد، در اینجا باید با پزشک مشورت کند و شرایط را بسنجد. یکی از موضوعاتی که انسان ممکن است شک کند، بیماری های کلیوی است. مؤسسه موضوع شناسی احکام فقهی و فرهنگستان علوم پزشکی در کاری مشترک، برای کسانی که وظیفه خود را تشخیص نمی دهند، مشخص کرده اند که در مورد بیماری های کلیوی چه باید کرد.

در اینجا دو مورد تصور می شود: اول افرادی که کم کاری عملکرد کلیه دارند، کسانی که پیوند کلیه شده اند و مبتلایان به سنگ کلیه (تکی و کوچک) هستند که می توانند با نظر پزشک معالج خود، روزه بگیرند و دوم اکثر بیماران دیالیزی و افراد مبتلا به سنگ های متعدد کلیه هستند که قطعا روزه برایشان ضرر دارد و نباید روزه بگیرند.

آیت الله العظمی خامنه ای در این باره در پاسخ به سؤالی شرعی می فرماید: اگر جلوگیری از بیماری کلیه، مستلزم نوشیدن آب یا سایر مایعات در طول روز باشد، روزه گرفتن بر شما واجب نیست و بلکه جایز هم نیست. همچنین آیت الله سیستانی در مسئله ۱۹۶ رساله خود می گوید: کسی که مریض است و مثلا مبتلا به بیماری سنگ کلیه می باشد و روزه برای وی ضرر قابل توجه دارد و لازم است برای درمان یا پیشگیری از شدت مرض، در بین روز زیاد آب بپاشد، روزه بر وی واجب نیست و آشامیدن آب، برایش جایز می باشد و واجب نیست در بقیه روز از انجام کاری که روزه را باطل می کند، خودداری کند.

اللَّهُمَّ اعْنِي فِيهِ عَلِي صِيَامِهِ وَقِيَامِهِ

وَجَبِّي فِيهِ مِنْ هَفَوَاتِهِ وَأَتَامِهِ

وَأَزْزُقْنِي فِيهِ ذِكْرَكَ يَدَاوِمِهِ

بِتَوْفِيقِكَ يَا هَادِيَ الْمُضْلِينَ!

خدایا، مراد این ماه بر روزه و شب زنده داری اش یاری ده و از لغزش ها و گناهانش دورم بدار و ذکر و همواره روزی ام کن. به توفیق ای راهنمای گمراهان.

توفیق؛ حلقه مفقوده زنجیره عبادات

علیرضا وکیل | حجت الاسلام والمسلمین زمانی فرد در شرح دعای روزه هفتم ماه مبارک رمضان، به واکاوی عمیق مفاهیم یاری طلبی از خالق برای انجام فرایض و اهمیت محوری «توفیق» در استمرار بندگی می پردازد. وی در این تبیین معنوی، ضمن تشریح تفاوت میان گناهان و لغزش ها، راهکار ایمن سازی قلب در برابر وسوسه ها را در ذکر دائمی و اخلاص در نیت، معرفی می کند تا مخاطب را با حقیقت حرم بودن قلب انسان آشنا سازد.

نیروی فراتر از اراده فردی

در آغازین فرار از دعای روزه هفتم، با عبارت «اللهم اعنی فیہ علی صیامہ و قیامہ» از پروردگار برای روزه داری و شب زنده داری طلب یاری می کنیم. نکته ای که باید بدانیم، این است که بیاموزیم مسیر بندگی، تنها با پای اراده ممکن نیست، بلکه هر گامی که به سوی حق برداشته می شود، نیازمند «توفیق الهی» است. توفیق درحقیقت همان کاتالیزور معنوی و تسهیلگری است که موانع را از پیش پای عزم ما برمی دارد. بسیاری از افراد از نعمت سلامت و وقت برخوردارند، اما به دلیل سلب توفیق، از خلوت و سحر و برکات روزه داری محروم می مانند. این درخواست در دعا، نوعی اقرار به فقر ذاتی انسان است؛ یعنی ما اعتراف می کنیم که حتی برای دوست داشتن خدا و انجام فرمان او، محتاج به کمک خود او هستیم. بدون این عنایت، عبادات ما به مناسکی بی روح و ملال آور تبدیل می شود که فاقد اثر و وضعی بر جان است.

مربیانی از روح در برابر هجمه «هفوات» و «اتام»

در بخش دوم دعا، به یکی از حیاتی ترین شروط قبولی طاعات، یعنی پرهیز از گناه پرداخته می شود. ماه رمضان صرفاً فصل «انجام دادن» نیست، بلکه به همان اندازه، فصل «انجام ندادن» و خویشتر داری است. گناهان، چه در قالب لغزش های ناگهانی (هفوات) و چه در قالب تبلیغی علیه ما صف مانند لکه های تیره بر بلور روح می نشینند. پرهیز از گناه در این ماه، حکم یک جهاد نفسانی فعال را دارد. اگر انسان تمام روز را با طعم فروبندد اما مرزهای اخلاقی را با زبان یا نگاه خود بشکند، درحقیقت طرف معنوی خود را سوراخ کرده است. این بخش از دعا به ما می آموزد که شرط درخشش فیوض رضوانی در قلب، صیقل دادن آینه دل و صیانت از آن در برابر وسوسه هایی است که قصد دارند برکات سحرهای ما را به بیگما ببرند.

مهندسی حضور

تقاضای «ذکر دائم»، اوج خواسته های روزه هفتم است. ذکر، فراتر از یک تکرار زبانی، حالتی از بیداری و آگاهی پیوسته در برابر حضور خداوند است. وقتی یاد خدا در عمق جان ریشه بدواند، انسان در برابر آسیب های اخلاقی و اضطراب های دنیوی، «بیمه» می شود. این یاد دائمی، محبت الهی را در دل شعله ور می کند و باعث می شود اعمال انسان، ضریب اثر تصاعدی پیدا کنند. باید به این کلام نورانی امام صادق علیه السلام که قلب را حرم خدا دانسته اند، اگر یاد خدا دائمی شود، دیگر جایی برای اغیار و وسوسه های شیطانی در این حرم باقی نمی ماند. اخلاص در نیت، میوه شیرین همین ذکر مدام است؛ یعنی تمام توجه و ارادت بنده به یک نقطه معطوف می شود و مرکز وجود او، تنها جایگاه تجلی نور حق می شود. این حضور قلب، چراغ راهی است که در میانه تاریکی های دنیا، مسیر تقرب را برای ما روشن نگاه می دارد.

تنها تکیه گاه در میانه مسیر

در نهایت، تمام این آرمان های بزرگ معنوی به امضای «بتوفیقک یا هادی المضلین» می رسد؛ این یعنی ما می دانیم که زمینه سازی و تلاش انبوی ماست، اما نتیجه و رسیدن به مقصود، منحصر در ید قدرت اوست. اوست که حتی گمراهان را به جاده اصلی بازمی گرداند. پس به طریق اولی، روزه داران را در مسیر کمال رها نخواهد کرد. باید باین نگاه به دعا نگریست که خواسته ما، نیازمند یاری مستقیم خداوند است. از او می خواهیم که در این روز، با لطف و کرمش، تقاضای قلبی ما را اجابت کند تا ماه رمضان ما، نه یک عادت سالانه، بلکه یک جهش واقعی به سوی ملکوت باشد. پایان بخش این مسیر، رسیدن به هدایتی است که هیچ ضلالتی در آن راه ندارد.

شهریار
شاهرانews.ir
۴شنبه
۶ اسفند ۱۳۹۷
۷ رمضان ۱۴۱۹
شماره ۲۷۷

۱۴

مهر آفاق

شهر آرا برخی از آموزه های قرآنی برای مقابله با جنگ تبلیغی را بررسی می کند

ایستادن در غبار

گزارش

آمته مستقیم! اگر توافق نشود، خواهیم دید چه می شود... ناوهای هواپیمابر آمریکا در راه خلیج فارس!، فرمان کشورهای غربی به خروج اتباع خود از ایران، وده ها وسایلهای جملیه شبیه به آن، این روزها نقل شبکه های اجتماعی و کانال ها و گروه های مجازی است که آگاهانه و ناآگاهانه، میدان جنگ تبلیغاتی دشمن شده اند تا به اصطلاح با خالی کردن دل ایران و ایرانی، ما را در کارزار جنگ تبلیغی روانی مغلوب کنند: غافل از آنکه ما دلگرم به وعده های قرآن و پاسخ دندان شکنش به جنگ تبلیغاتی هستیم. در ادامه، جلوه هایی از نگاه و پاسخ قرآن کریم به این جنگ نرم را مرور می کنیم.

شیوه قرآن در برخورد با جنگ تبلیغی دشمن

در صدر اسلام، جنگ تبلیغی با شدت علیه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله دنبال می شد و قرآن کریم راهکارهای مقابله با آن را به حضرت رسول صلی الله علیه و آله یاد می داد. قرآن در مواجهه با جنگ تبلیغی کفار و مشرکان، از شیوه خود آن ها استفاده می کند؛ برای مثال اگر فرعون، حضرت موسی علیه السلام را مفسد می خواند، قرآن در آیه «إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ» (قصص، ۴) پاسخ او را می دهد و فسادش را ثابت می کند، قرآن با همان ابزارهای تحقیر، تهمت، ناسزا، تمسخر و استهزا که کافران علیه انبیای الهی و پیروانشان استفاده می کنند، کفار را تحقیر می کند و مفسد می نامد: «الَّذِينَ هُمْ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ: آگاه باشید که آن ها خود مفسدند، ولی نمی دانند.» (بقره، ۱۲)

سابقه تاریخی جنگ تبلیغی

یکی از اقسام جنگ که البته در شاخه نرم و غیرنظامی قرار می گیرد، جنگ تبلیغی روانی است و اگر چه همیشه تاریخ وجود داشته، در مقابل آن جنبه حق، بیشترین جولان و بروز و ظهور را از خود نشان داده است؛ برخوردهای صاحبان قدرت با پیامبران، کارشکنی در مسیر دعوت آن ها، تهمت ها و شایعاتی که علیه مؤمنان مطرح می کردند، توطئه ها و فریب هایی که برای تهدید و ترساندن و همراه کردن آن ها با اهداف خود به کار می بستند و تلاشی که برای انحراف در مسیر حق داشتند، همه از جلوه های آن است. امروز هم این جنگ ادامه دارد.

افکار عمومی باید وعده های قرآن را بداند

آموزه های قرآن به عنوان کتاب حیات و نقشه راه زندگی نه فقط برای یک برهه و مکان نیست، بلکه به همه تاریخ تعلق دارد، لذا این روزها هم که دشمنان با تحریم، تهدید و صفا آرای واقعی و مجازی در جنگی تبلیغی علیه ما صف بسته اند و با حرف های ضد و نقیض تلاش می کنند افکار عمومی را ملتهب کنند، انس گرفتن با قرآن و دانستن این وعده ها و راهبردها، بسیار گره گشاست و روح امید را در ما تقویت می کند. اینکه بدانیم نگاه ما باید به قدرت برتر این عالم باشد و او هرگز در یاری مؤمنان خلف وعده نمی کند، کافی است تا اجازه ندهیم که شایعات، روحیه ما را تضعیف و سست کند.

خدای خواهد که حق پیروز شود

قرآن در پاسخ دندان شکن دیگر به جنگ تبلیغی روانی دشمن، وعده جبهه حق بر باطل را می دهد و تأکید می کند که حرکت جبهه حق با وجود تلاش و خواست و توطئه های کفار و دشمنان، روز به پیشرفت و پیروزی است: «... خُتِيَ جَاءَ الْعَقْبَىٰ فَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُم كَارِهُونَ. تا زمانی که حق فرارسید و فرمان خدا آشکار شد (و پیروز شدید)، در حالی که آن ها کراهت داشتند.» (توبه، ۴۸) حتی فراتر از این می رود و تأکید می کند که اساسا راه خدا بر پیروزی حق طلبان و مؤمنان است: «... وَ يُزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّبَعُوا الْحَقَّ لِيُكَلِّمَهُمْ وَيَقْتُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا...» (سوره بقره، ۲۵۲) و تقویت و ریشه کافران را قطع کند. (لذا شما را با لشکر قریش، درگیر ساخت)» (انفال، ۷)

وعده خدا به رزمندگان جنگ نرم

یکی از شیوه های جریان کفر و نفاق در جنگ تبلیغی، ایجاد یأس و ناامیدی در جامعه ایمانی و مسلمانان است؛ چنان که در جنگ های احزاب و تبوک از این حربیه برای تضعیف مسلمانان استفاده کردند یا در مواقع بسیار حساس و بحرانی، شایعات دلخوار آور در بین مسلمانان و جامعه اسلامی، پخش و مسلمانان را دچار اضطراب و وحشت می کردند. از مهم ترین راهکارهای قرآن برای مبارزه با القای یأس و ناامیدی از طریق تبلیغات دشمنان، مقاومت و توصیه به صبر است که میوه آن، پیروزی است. خداوند در آیه سوره آل عمران در این باره می فرماید: «اگر شکست خورید و پرهیزکاری کنید و دشمنان در همین لحظه، جوشان و خروشان بر شما بتازند، پیروزگارتان، شما را با هزار فرشته نشان دار، یاری می دهد.» (آل عمران، ۱۷۲)

شرط تفوق و برتری بر دشمن

در مقابله با ترس و ارعابی که دشمن در فضای غبار آلود جنگ تبلیغی، سعی می کند بر دل ها حاکم کند، قرآن کریم از موضع قدرت و با قاطعیت می فرماید: «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ: اگر شما مؤمن باشید، دشمن کاری از پیش نمی برد.» (آل عمران، ۱۳۹) این آیه تأکید می کند که اگر سستی نکنیم و از حوادث و پیشامدها غمگین و مایوس نشویم، قطعا در مقابل دشمن، دست برتر با ما خواهد بود. امروز و در شرایطی که دشمنان برای ما به وجود آورده اند و با تمام توان بر طبل جنگ تبلیغی خود می کوبند، اگر همین نسخه را به کار بگیریم و بدون سستی و یأس پیش برویم، همه دنیا هم علیه ما متحد شوند، کاری از پیش نمی برند.

به معیت خدا امیدوار باشیم

همان طور که در تنهایی و وحشت، خدا، پناه و یار او آرام بخش دل هاست، در مواجهه با بر قدرت ها و جنگ های نرم و سخت دشمنان نیز این یاد و نام و حمایت خداست که به جبهه حق، امید و قدرت می دهد و مانع از کوتاه آمدنش مقابل باطل و قلندری و زورگویی هایش می شود، آیه شریف «إِنَّ مَعِيَ رَبِّي» اگر چه در بیان ماجرای حضرت موسی علیه السلام در قرآن آمده است، یک راهنما و اصل همیشگی و مستمر است تا بدانیم در برخورد با دشمن حتی اگر یک سودر یا بود سوسی دیگر سپاه دشمن، مایوس و ناامید نشویم و به خدا توکل کنیم که او با ما است. این معیت، از امید بخش ترین آیات قرآن است تا بدانیم که حتی در سخت ترین شرایط و تنگناهایی که به ظاهر همه چیز علیه ماست، این خداست که ورق را برمی گرداند و حمایت و نظر لطف او برای ما کافی است.

اندیشه مقاومت، رمز پیروزی جبهه حق است

را به هلاکت رساند و لشکر قدرتمندش را متلاشی کرد، آیت الله علم الهدی با استخراج پیام این آیات، تأکید کرد: این دعا سه درخواست اساسی را شامل می شود: نخست، «أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا» به معنای خالی شدن ذهن از هراس تجهیزات و قدرت ظاهری دشمن و جایگزینی آن با روحیه مقاومت، دوم، «تَبَتَّ أَقْدَامُنَا» به معنای پایداری و استقامت در مسیر حق، سوم، «وَأَنْضُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ» که نتیجه منطقی دو شرط پیشین است. وی با تطبیق این مفاهیم بر شرایط کنونی جبهه مقاومت، بیان کرد: ما حزب خداییم؛ جبهه ای که برای بول و قدرت نمی جنگد، بلکه هدفش، دین و رضای خداست. وقتی به این نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی در پایان تأکید کرد: امداد الهی برای همه نیست، بلکه مخصوص کسانی است که هم ایمان واقعی دارند و هم مطیع فرمان خدا هستند. همان گونه که در داستان طالوت، تنها یک گروه اندک مؤمن از آزمایش الهی سر بلند بیرون آمدند و مشمول نصرت خدا شدند. امروز نیز رمز پیروزی جبهه حق، ایمان خالص، اطاعت از رهبری و تمسک به ریسمان الهی است.

ولی فقیه در خراسان رضوی در این بخش از تفسیر خود به دو معیار مهم اشاره کرد: نخست آنکه رهبری باید برگزیده خدا باشد نه بر اساس ثروت یا انتساب های قبیله ای و دوم آنکه نشانه حقانیت طالوت، بازگشت، تابوت» (صندوق مقدس) به دست او بود که نماد حضور الهی و موجب عزت بنی اسرائیل محسوب می شد. امام جمعه مشهد در ادامه، به آزمون بزرگ الهی از طالوت اشاره کرد و گفت: سپاه او هنگام حرکت به سوی جالوت، به نهری رسیدند و فرمان یافتند که جز به اندازه یک کف دست از آن ننوشند. اکثر آنان که ایمان واقعی نداشتند و تنها به دنبال پیروزی مادی بودند، از فرمان الهی سرپیچی کردند و سیراب شدند. اما گروهی اندک که مؤمنان حقیقی بودند، اطاعت محض کردند. وی ادامه داد: همین گروه مؤمن، هنگام رویارویی با عظمت و تجهیزات گسترده لشکر جالوت، دعای «تَبَتَّ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا...» را زمزمه کردند. آنان باور داشتند که خداوند با صابران است و چه بسا گروهی اندک به اذن خدا بر انبوهی بسیار، پیروز می شوند. در نهایت، داوود نوجوان با همان ایمان و توکل، با یک فلاخن، جالوت

حسین ابراهیمی نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی با اشاره به داستان طالوت و جالوت در قرآن، تأکید کرد: رمز پیروزی مؤمنان، اندیشه مقاومت مبتنی بر ایمان و اطاعت از فرمان الهی است و امداد خداوند مخصوص بندگان خالص و مطیع اوست. آیت الله علم الهدی در ادامه جلسات تفسیر قرآن در ماه مبارک رمضان که در حسینیه دفتر نماینده ولی فقیه در مشهد برگزار می شود، به تفسیر دعای قرآنی «تَبَتَّ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَبَتَّ أَقْدَامُنَا وَأَنْضُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ» پرداخت. وی بابیان پیشینه تاریخی این دعا، به سرگذشت بنی اسرائیل پس از حضرت موسی علیه السلام اشاره کرد که به دلیل اختلافات و تبعیت از منافع مادی، دچار فساد و تفرقه شدند. نتیجه این نافرمانی ها، تسلط جالوت مستمگر بر آنان بود که جنابانی مشابه آنچه امروز صهیونیست ها در فلسطین مرتکب می شوند، رقم زد.

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی گفت: بنی اسرائیل که از ظلم جالوت به تنگ آمده بودند، از پیامبر خود خواستند فرماندهی الهی برایشان برگزیند تا تحت امر او به جنگ با دشمن بروند. خداوند، طالوت را که از علم و توان جسمی فراوانی برخوردار بود، برای رهبری آنان منصوب کرد. نماینده

تدبر

